

ATTENTION

We welcome sponsors for our Sunday Bulletin You may contact Church Office: 626-449-1523

በՒ<mark>Շ</mark>ԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Հովանաւորներու պէտք ունինք Կիրակիներու թերթիկին ծախսերուն համար

Office Hours: Tues. - Sat. 9:00a.m.-4:00p.m.

Եկեղեցւոյ գրասենեակի ժամեր: Գշ. - Շբ. 9:00 կ.ա. - 4:00 կ.ե.

Եկեղեցւոյ «Կիրակոս» եւ «Եկաւեան» Սրահները Տրամադրելի են Ձեր Բոլոր Առիթներուն

St. Gregory Armenian Church Hall Rentals Yegavian and Geragos Halls are Available for your

Weddings

Հարսանիքներ

Baptism

Կնունքներ

Birthdays

Տարեդարձներ

Anniversaries

Հոգեճաշեր

• Hokejash and any other occasion

Եւայլն

For more info, please call Vahe Charkhutian 562-715-8730.

Մանրամասնութեան համար հեռաձայնել՝ Վահէ Չարխրթեանին՝ 562-715-8730

不

St. Gregory The Illuminator Armenian Apostolic Church
Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայց. Առաքելական Եկեղեցի

Հոգեւոր Հովիւ՝ Տէր Սարգիս Աւագ Քանանայ Փեթոյեան

Կիրակի, 2 Յունիս 2013 Սուրբ Պատարագ կ․ա․10։30 ին Քարոզ՝ կ․ա․ Ժամը 11։30ին

Archpriest Fr. Sarkis Petoyan, Pastor

Sunday, June 2, 2013 Divine Liturgy 10:30 a.m. Spritual Message 11:30a.m.

Welcome to our visitors! Our Family of parishioners joyfully invites you to make St. Gregory parish your spiritual home. Please join us for fellowship in the Yegavian Hall following services today!

2215 E. Colorado Blvd., Pasadena, CA 91107 Tel. 626-449-1523 Fax:626-449-7039 E-Mail:stgregoryarmenianchurch@yahoo.com - www.saintgregoryarmenianchurch.com

St. Gregory Ladies Society Proudly Presents Day Trip to Queen Mary, Long Beach

Wednesday, June 12, 2013

Trip includes:

- \square Bus Transportation
- ☐ Admission to Queen Mary/Princess Diana Exhibit
- ☐ Complete Lunch
- ☐ All Gratuities
- ☐ Great fellowship, loads of fun and so much more!!!

 Depart from St. Gregory on Wednesday, June 12, 2013 at 9:30 a.m.

 Return to St. Gregory approximately 3:30 -4:00 p.m.

 (depending on traffic)

Cost Per Person \$70.00

Cost includes transportation, lunch, all gratuities & Queen Mary-Princess Diana Exhibit Please make reservations-space is limited. We expect a full bus! RSVP Deadline –May 31st Please make checks payable to St. Gregory Ladies Society

c/o Yn. Talin Petoyan 2215 E. Colorado Blvd.

and mail to:

Pasadena, CA 91107

Please indicate entre selection

(full menu description on back of flyer)

chicken breast, salmon or prime rib

Questions? Call Yn. Talin (626) 616-1535 or church office (626) 449-1523

Your payment is your reservation confirmation. Please wear comfortable shoes!

*There is a \$20 non-refundable fee, should you need to cancel.

)

Hebrews 9:1-10

Now even the first covenant had regulations for worship and an earthly sanctuary. For a tent was constructed, the first one, in which were the lampstand, the table, and the bread of the Presence, this is called the Holy Place. Behind the second curtain was a tent called the Holy of Holies. In it stood the golden altar of incense and the ark of the covenant overlaid on all sides with gold, in which there were a golden urn holding the manna, and Aaron's rod that budded, and the tablets of the covenant; above it were the cherubim of glory overshadowing the

mercy seat. Of these things we cannot speak now in detail.

Such preparations having been made, the priests go continually into the first tent to carry out their ritual duties; but only the high priest goes into the second, and he but once a year, and not without taking the blood that he offers for himself and for the sins committed unintentionally by the people. By this the Holy Spirit indicates that the way into the sanctuary has not yet been disclosed as long as the first tent is still standing. This is a symbol of the present time, during which gifts and sacrifices are offered that cannot perfect the conscience of the worshiper, but deal only with food and drink and various baptisms, regulations for the body imposed until the time comes to set things right.

Արդարեւ առաջին ուխտն այ ունէր պաշտամունքի կանոններ, նաեւ աշխարհային սրբարան մր. որովհետեւ խորան մր կառուցանուած էր։ Առաջինը, որուն մէջ կալին աշտանակը, սեղանը եւ առաջադրութեան հացր, Սրբութիւն կր կոչուէր։ Իսկ երկրորդ վարագոլրին ետեւ կար խորան մր՝ որ Սրբութիւններու սրբութիւն կր կոչուէր. անոր մէջ էին ոսկիէ բուրվառը եւ ամէն կողմէ ոսկեպատ ուխտին տապանակը, որուն մէջ կալին ոսկիէ սափորը՝ մանանալով լեցուն, Ահարոնի գաւազանը՝ որ ծաղկեցաւ, եւ ուխտին տախտակները։ Անոր վրալ այ՝ փառքի քերովբէները, որ հովանի կ'րնէին Քաւութեան վրալ։ Այս մասին հիմա մանրամասն խօսելու կարիք չկալ։ Ասոնք ալսպէս կառուցանուած ոլյալով, քահանաները ամէն ատեն կր մտնէին առաջին խորանը՝ պաշտամունք կատարելու։ Իսկ միալն քահանալապետը կը մտնէր երկրորդին մէջ, տարին մէ՛կ անգամ. բալց ո՛չ առանց արիւնի, որ կր մատուցանէր իրեն համար, նաեւ ժողովուրդին անգիտութեան մեղբերուն համար: Սուրբ Հոգին սա՛ կր բացալալտէր, թէ սրբարանին ճամբան լալտնաբերուած չէր, քանի դեռ կր կենար առաջին խորանը, որ նախատիպար մրն էր ներկալ ատենին համար։ Անոր մէջ կր մատուցանուէին ընծաներ ու գոհեր, որոնք չէին կրնար կատարեալ ընել պաշտամունը կատարողը՝ խղճմտանքին հանդէպ. հապա՝ կերակուրներով, խմելիքներով եւ տարբեր լուացումներով՝ միալն մարմնաւոր կանոններ էին, որոնք կր պարտադրուէին մինչեւ ուղղումի ատենը։

<u> Ցովհաննու Աւետարանէն 10:22 – 30</u>

Այն ատեն Երուսաղէմի մէջ Նաւակատիքի տօն էր, եւ ձմեռ էր։ Եւ Ցիսուս կը շրջէր տաճարին Սողոմոնեան սրահին մէջ։ Հրեաները հաւաքուեցան անոր շուրջը եւ ըսին․ «Մինչեւ ե՞րբ մեր հոգին պիտի հանես․ եթէ դուն ես Քրիստոսը՝ համարձակ ըսէ՛ մեզի»։ Ցիսուս պատասխանեց անոնց եւ ըսաւ․ «Ըսի ձեզի, եւ ինծի չէք հաւատար․ այն գործերը զոր ես կ՛ընեմ իմ հօրս անունով, ատո՛նք իսկ կը վկայեն ինծի համար։ Բայց դուք չէք հաւատար, որովհետեւ իմ ոչխարներէս չէք․ իմ ոչխարներս իմ ձայնս կը լսեն, եւ ես կը ճանչնամ զանոնք․ եւ անոնք իմ ետեւէս կու գան․ եւ ես անոնց կու– տամ յափտենական կեանքը․ եւ անոնք պիտի չկորսուին յափտեան․ եւ ոչ ոք պիտի չափշտակէ զանոնք իմ ձեռ քէս։ Իմ Հայրս որ ինծի տուաւ զանոնք, ամենքէն մեծ է․ եւ իմ Հօրս ձեռքէն ոչ ոք կրնայ ոեւէ բան յափշտակել։ Ես եւ իմ Հայրս մէկ ենք»։

Հրեաները քարեր առին, որ քարկոծեն զայն։ Ցիսուս պատասխանեց անոնց․ «Բարի շատ գործեր տուի ձեզի իմ Հօրմէս․ ատոնցմէ ո՞ր գործին համար կը քարկոծէք զիս»։ Հրեաները պատասխանեցին անոր․ «Քեզ չենք քարկոծեր բարի գործի համար, այլ հայհոյութեան համար, եւ անոր համար որ դուն մարդ ես եւ ինքզինքդ Աստուած կը դարձնես»։ Ցիսուս պատասխանեց անոնց․ «Ձեր օրէնքին մէջ գրուած չէ՞ «Ես ըսի որ աստուածներ էք»։ Իսկ եթէ աստուածներ կը կոչէ զանոնք, որոնց ուղղուած էր Աստուծդ խօսքը եւ կարելի չէ որ Գրուածքը եղծուի, ուրեմն դուք ինչպէ՞ս «կը հայհոյես» կ՛ըսէք անոր՛ զոր Հայրը սրբացուց եւ աշխարհ դրկեց․ քանի որ ըսի թէ՛ Աստուծդ Որդի եմ։ Եթէ իմ Հօրս գործերը չեմ կատարեր՝ մի՛ հաւատաք ինծի։ Իսկ եթէ կը գործեմ, եթէ ինծի անգամ չէք հաւատար, գործերո՛ւն հաւատացէք, որպէսզի գիտնաք եւ

ճանչնաք թէ Հայրը իմ մէջս է, եւ ես' Հօր մէջ»:

Դարձեալ կուզէին բռնել զայն, բայց ան խոյս տուաւ անոնց ձեռքէն։ Եւ կրկին գնաց Յորդանանի միւս կողմը, այնտեղ ուր կը գտնուէր նախապէս Յովհաննէս եւ կը մկրտէր․ եւ Յիսուս այնտեղ մնաց։ Շատեր իրեն եկան եւ կ՛ոււէին․ «Յովհաննէս ոեւէ նշան չորաւ, բայց ինչ որ ան ըսած էր անոր մասին,

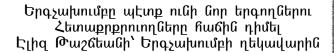
ճշմարիտ էր»: Եւ այնտեղ շատեր հաւատացին անոր։

At that time the Feast of Dedication took place at Jerusalem. It was winter, and Jesus was walking in the temple, in the colonnade of Solomon. So the Jews gathered around him and said to him, "How long will you keep us in suspense? If you are the Christ, tell us plainly." Jesus answered them, "I told you, and you do not believe. The works that I do in my Father's name bear witness about me, but you do not believe because you are not part of my flock. My sheep hear my voice, and I know them, and they follow me. I give them eternal life, and they will never perish, and no one will snatch them out of my hand. My Father, who has given them to me, is greater than all, and no one is able to snatch them out of the Father's hand. I and the Father are one."

The Jews picked up stones again to stone him. Jesus answered them, "I have shown you many good works from the Father; for which of them are you going to stone me?" The Jews answered him, "It is not for a good work that we are going to stone you but for blasphemy, because you, being a man, make yourself God."

Jesus answered them, "Is it not written in your Law, 'I said, you are gods'? If he called them gods to whom the word of God came—and Scripture cannot be broken do you say of him whom the Father consecrated and sent into the world, 'You are blaspheming,' because I said, 'I am the Son of God'? If I am not doing the works of my Father, then do not believe me; but If I do them, even though you do not believe me, believe the works, that you may know and understand that the Father is in me and I am in the Father." Again they sought to arrest him, but he escaped from their hands.

He went away again across the Jordan to the place where John had been baptizing at first, and there he remained. And many came to him. And they said, "John did no sign, but everything that John said about this man was true." And many believed in him there.

The Choir needs new singers.

If you are interested, please see Elise Tashjian, the Choir Director

FELLOWSHIP HOUR

Families and individuals are encouraged to host the fellowship hour for happy or otherwise solemn occasions. Please contact church office

Toda

Remember The Church In Your Will

Important Notice

We kindly request that during services, the faithful remain in church following Holy Communion, as a sign of respect for the families who have requested requiem service for their loved ones. Additionally, we ask that following the final blessing, we all honor the tradition of approaching and reverently kissing the Holy Bible.

Հոգենանգիստ – Requiem

- Հոգենանգստեան պաշտօն կը խնդրուի <u>Գէորգ Ճօ Թաշձեանի</u> մանուան քառասունքին առիթով։ Խնդրողներն են՝ Մանուկ եւ Լենա Մանուկեան եւ զաւակները, Երսփ․ Սեպուն եւ Նորա Գալփաքեան եւ զաւակները, Համբարձում եւ Վերա Արապեան, Սոցեալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան Վարիչ Մարմինը, Հ․Մ․Մ․-ի Տիկնանց Միութիւնը եւ նամայն Քէնէեան եւ Թաշձեան ընտանիքներ։
- Հոգեհանգստեան պաշտօն կը խնդրուի <u>Ռոզա Պօյաճեանի</u> մահուան քառասունքին առիթով։ Խնդրողներն են՝ Ամուսինը՝ Սարգիս Պօյաճեան եւ զաւակները Յարութ եւ Արմէն, Եղբայրը՝ Դաւիթ եւ Սիլվա Գույումճեան, Քոյրերը՝ Աւօ եւ Անօ Քէրքութեան, Վահէ եւ Մարօ Աջապահեան, Սօսի Գույումճեան, Շաքէ Գույումճեան եւ զաւակը Հայկ եւ Հ․Մ․Մ․-ի Տիկնանց Միութիւնը
- Հոգենանգստեան պաշտօն կը խնդրուի <u>Գրիս Մեղրիկեանի եւ Կարօ Մեղրիկեանի</u> նոգիներուն նամար։ Խնդրողն է՝ Կլորիա Մեղրիկեան։
- Requiem service in memory of <u>Kevork Joe Tashdjian</u> on the occasion of 40th day of their passing, is requested by Manoug & Lena Manougian and sons, Rep. Sebouh & Nora Kalpakian and children, Hampartsoum & Vera Arabian, Social Democrat Hunchagian Party Executive Committee, H.M.M. Ladies Society. and all Keheian & Tashjian families.
- Requiem service in memory of **Rosa Boyadjian** on the occasion of 40th day of her passing is requested by her husband Sarkis Boyadjian and sons Harout & Armen. brother Tavit & Silva Kouyoumjian, sisters Avo & Ano Kerkoutian, Vahe & Maro Atchabahian, Sossy Kouyoumjian, Shake Kouyoumjian and son Haig, and H.M.M. Ladies Society
- Requiem service in memory of <u>Chris Meghrigian & Garo</u> **Meghrigian** is requested by Gloria Meghrigian.

Կարեւոր Ծանուցում

Կր խնդրենք մեր հաւատացեալներէն մնալ օրուան եկերեզի Կիրակի պաշտամունքի րնթացքին մինչեւ վերջ ի լարգանք րնտանիքներուն, որ հոգեհանգստեան պաշտօն խնդրած Հոգենանգիստր են: միայն խնդրողներուն համար չէ, այլ մեր բոլոր ննջեցեալներուն համար է։ Հաճեցէք եկեղեցի մինչեւ մնաւ վերջ, ստանաւու նամաո արձակման օրինութիւնը, համբուրելով Սբ. Աւետարանը:

Հոգեւոր Հովիւ

Այցելեցէք Մեր Կայքէջր Կամ Ֆէլսպուք Visit our Website or Facebook www.saintgregoryarmenianchurch.com

Կը խնդրուի անջատել ձեր բջիջային հեռախօսները եկեղեցի մտնե<u>լ</u>Էն առաջ

Please turn off your cell phone when entering the church.

If certain information is omitted, missing or incorrect in this issue, please excuse any occurrences and contact the Church Office so we may do the correction in the next issue of the Bulletin

ANNOUNCEMENTS

The Pastor is available to visit our parishioners in the hospital, nursing homes or conduct Home Blessings, and other sacramental needs and consultations. Please call the church office at 626-449-1523. We would like to increase our outreach to church members who are unable to attend services. Any parishioner who has a concern is welcome to call the pastor or the parish council.

St Gregory Armenian Church Parish Directory

		•
Parish Council	Richard Mushegain	909 578 4865
Ladies Society	Joan Meymarian	626 794 6771
Men's Forum	Berj Gourdikian	626 355 8780
Friendship Club	Isabel Kouyoumjian	626 446 6058
A.C.Y.O Director	Raffi Postaljian	626 379 3304
A.C.Y.O Seniors	Armand Yerjanian	626 354 2909
Choir Director	Elise Tashjian	626 356 9208
Hovsepian School	Office	626 578 1343
Hovsepian School	Shakeh Haroutiounian	818 437 0229
Saturday School	Norayr Dadouryan	626 683 7211
Sunday School	Marguerite Hougasian	626 351 8137

Coming Events

	_	
Sun 6/2/2013	St. Gregory Name Day and Fr. Sarkis' 15th	
	Anniversary of Ordination	to Holy Priesthood
	of Christ	12:30p.m.
Wed 6/5/2013	St. Gregory Friendship Clu	b Luncheon 12:00pm.
Fri 6/7/2013	St. Gregory Saturday School	ol Year End
	Program	7:30p.m.
Sun 6/9/2013	St. Gregory Sunday School Family Picnic	
	(Garfield Park on Mission S	t. in S. Pasadena)
		2:00-5:00p.m.

Wed 6/19/2013 St. Gregory Ladies Society Luncheon 12:00p.m. Wed 6/20/2013 St. Gregory Men's Forum Dinner 7:00p.m. Fri 6/21/2013 St. Gregory Hovsepian School Graduation

6:00p.m.

Հոգենանգիստեան Խնդրանքներ

Հոգեհանգստեան խնդրանքները հաճեցէք ներկայացնել մինջեւ Հինգշաբթի Կէսօր, որպէսզի կարելի րլյայ յիշել Թերթիկին մէջ

Requiem Services

We ask those who wish to have hokehankisd conducted for their loved ones on a given Sunday, to please submit their names by Thursday noon for printing in the Sunday Bulletin

St. Gregory the Illuminator Armenian Apostolic Church of Pasadena

Men's Forum

(Ladies & Families Always Welcome)

Monthly Dinner Meeting

Thursday, June 20, 2013 - 7:00p.m.

Guest Speaker

U. S. Deputy Administrator of Humanitarian Response **Michael Mahdesian**

"Highest Ranking Armenian in Clinton Administration"

Topic

Hear the acclaimed speaker's riveting stories of his work in Bosnia, Haiti, Indonesia, Rwanda... providing U.S. Disaster Assistance to war torn and natural disaster crisis spots throughout the world working within the U.S. State

Department as Deputy Asst. Administrator. The original Executive Director of the United Armenian Fund's airlift to earthquake victims in Armenia.

At St. Gregory the Illuminator Armenian Apostolic Church – Yegavian Hall 2215 E. Colorado Blvd. Pasadena, CA 91107 **Donation \$15**

RSVP'S Are A Must As Dinner Will Be Served

R.S.V.P. Mr. Khajag Konialian: 626-351-0216 Mr. Art Gourdikian: 626-399-1914 Church Office (Vera): 626-449-1523

kcimie iksijiojisok. kCililikisiko

Սբ․ Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայց․ Եկեղեցւոյ Փասատինայի

Մարդկանց Ասուլիսի Յանձնախումբ

(Տիկիններուն Եւ Ընտանիքներուն Մասնակցութիւնը Միշտ Ցանկալի է)

Ամսական Ընթրիքի Հաւաքոյթ

Հինգշաբթի Յունիս 20, 2013 Ժամը 7:00-ին

Բանախօս՝

U. S. Deputy Administrator of Humanitarian Response Մայքըլ ՄահտԷսեան

"Highest Ranking Armenian in The Clinton Administration" Նիւթ՝

Բանախօսին հետագրգրական փորձառութիւնները Պոսնիոյ, Հայթիի, Ինտօնիզիոյ, Րուանտայի եւ ուրիշ պատերազմէն աւերուած ու բնութեան պատճառած աղէտներուն զոհ գացած երկիրներու մէջ, Միացեալ նահանգներու Արտագին Գործոց Նախարարութեան որպէս փոխ տնօրէն: Նաեւ իր փորձառութիւնը որպէս առաջին ատենապետ Հայկական Միացեալ Ֆօնտին

Սբ․ Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ Եկաւեան Սրահին Մէջ

2215 E Colorado Blvd., Pasadena, CA 91107

Ընթրիքի Նուէր՝ *\$15*

Տեղեր ապահովելու համար հեռաձայնել՝ Պրն. Խաժակ Գոնիալեանի: *626-351-0216*

Պրն․ Արտաշ Կուրտիքեանի**։** *626-399-1914*

Եկեղեցւոյ գրասենեակ «Վերային»: 626-449-1523

Կը խնդրենք որ քաջալերեք մեր կազմակերպութիւնն ու եկեղեցին՝ ըլլալով մեր հովանաւորներէն մէկը:

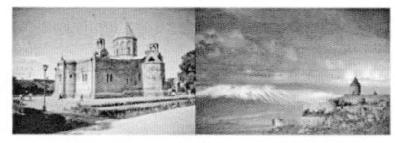
6

Under the auspices of Diocesan Primate H.E. Archbishop Hoynan Derderian

The Western Diocese Presents

YOUTH SUMMER COURSES and EDUCATIONAL TOUR TO ARMENIA

led by Rev, Fr. Nerses Hayrapetvan and Dr. Minas Kojayan

WEEK-LONG SUMMER COURSES AT ST. LEON ARMENIAN CATHEDRAL 3325 N. Glenoaks Blvd. Burbank, CA 91504 (818) 558-7474

June 24-30, 2013

(For youth between the ages of 18-30)

Courses include:

- Armenian cuiture
- History of the Armenian Church
- History of the Armenian people
- Armenian traditions
- Introduction to Armenium language and literature
- Geography of Armenia (Historical Armenia, Republics of Armenia and Artsakh)
- Armenian contribution to world civilization
- Armenian dance and cutsine

Cost: \$250 (tuition only); \$525+tax (tuition and hotel accommodations)

EDUCATIONAL TOUR TO ARMENIA

Participants will visit historic sites, monuments and monunteries in beautiful and scenic Armenia and Artsakh o will also meet with historians, scholars and Armenia's youth.

The trip includes premier accommodations at ANI Plaza Hotel in doventown Verevan,

Cost: \$3500 (Includes: Airfare, Ani Plaza hotel accommodations and local travel expenses)

Space is limited!

For further details please contact Dr. Minus Kojayan (818) 782-7437, or email finerses@yahoo.com

ՓԱՍԱՏԻՆԱՅԻ Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ՀԱՅ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ

 ZUPUPOPEUS YUPOUPUV

 2012-2013 SUPETRUV

SUՐԵՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԷՍ

Գրական եւ գեղարուեստական պատշաձ յայտագիր

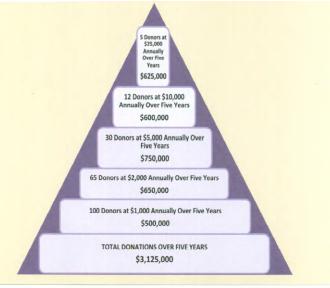

7 ՅՈՒՆԻՍ 2013, ՈՒՐԲԱԹ 7:30 կ.ե.

St. Gregory Armenian Apostolic Church Dunaians Hall 2215 E. Colorado Blvd. Pasadena, California 91107

Yes, I would like to Honor the Past by Building the Future.

Please sign me up as a "Visionary" in celebration of the 65th anniversary of St. Gregory the Illuminator Church. I understand that there will be a special plaque in the narthex of the church which will list all participants' names.

St. Gregory's Circle	\$25,000+ per year for 5 years
Platinum	\$10,000+ per year for 5 years
Gold	\$5,000+ per year for 5 years
Silver	\$2,000+ per year for 5 years
Bronze	\$1,000+ per year for 5 years

In Memory/Honor of (optional):	
Address	StateZip Code
elephone Number(s)	
I cannot commit to a yearly donation, bu	at please accept my one time gift of \$
	nt please accept my one time gift of \$ Credit Card (fill out below)
Payment Method: Check	Credit Card (fill out below)
	Credit Card (fill out below)Cardholder Signature

Tel: 626-449-1523, Fax: 626-449-7039, www.saintgregoryarmenianchurch.com

AVAILABLE FOR SPONSORSHIP

If you would enjoy the opportunity of investing in the growth of our parish, please consider sponsoring one of the following items, either in your name or in memory of your loved one:

\$10,000
ony \$5,000
\$5,000
\$15,000
t.b.d.
\$25,000
\$100,000

13

Saint Gregory the Enlightener

In 287 A.D. after condemning St. Gregory to the pit, KingTrdat started the persecution of Christians in Armenia and shortly thereafter the persecutions of the group of Christian nuns that came into Armenia led by St. Gayaneh. After ordering the execution of these pious women, Trdat went insane, thinking he was a boar. His sister St. Khosrovidukht had a dream that only Gregory could heal her brother. She told the people at Court that Gregory was alive and was the only man who could cure the king. They sent men to the pit and to their amazement, found that Gregory was indeed alive. When Gregory was taken to Trdat, the ailing king knelt down before Gregory and confessed, saying, "Your God is my God, your religion is my religion." Gregory then resumed his ministry, preaching and converting the Armenian nation to Christianity and conducted mass baptisms throughout Armenia. After being anointed bishop by the metropolitan of Caesarea Leontius (Ghevond), he assumed the leadership of the Armenian Church as its first Patriarch-Catholicos, a post he graced for 25 years. The Armenian Church remembers St. Gregory's Emergence from the Pit in June. The Pit where St. Gregory was imprisoned for 13 years.

HOLY ETCHMIADZIN

It is considered to be a blessed event that St. Gregory the Illuminator was able to convert the king of Armenia, Dertad Ill to Christianity, in 301 A.D. With that conversion, came a royal decree that Christianity would be the Official religion of the nation of Armenia. St. Gregory, of course, would become the earthly head of the church in Armenia.

In a matter of time, St. Gregory had a vision in which Christ was seen to descend from Heaven and strike the ground with a golden hammer, directing Gregory to build a church on that site. Indeed he did. Based on this tradition, the name of the church became *Etchmiadzin* which means quite literally *The Only-Begotten Descended*.

The Cathedral as a structure has had additions made over the course of centuries. It is now the main focus of the complex of the monastery of Holy Etchmiadzin, which includes the Veharan (living quarters of offices of the Vehapar), dormitory for the seminarians, printing press offices, living quarters for the monks and the Vanadoon or quarters for visiting guests. Etchmiadzin is the hierarchical authority of the Armenian Church and is therefore given the title Mayr Ator or Mother See. Within the center of the cathedral itself is a separate altar known as Ichman Khoran or Altar of Descent, marking the traditional spot of Christ's descent in Gregory's vision. As recently as 1958 when the main altar was to be replaced with a heavier marble altar, it was a determined that a firmer foundation would be needed. Excavation was conducted to prepare the site, at which time it was discovered that the altar area had originally been constructed over a pagan altar. Thus it is generally accepted that Etchmiadzin was built to replace a pagan temple, which was destroyed to build the new Christian place of worship.

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ կառույցին Հայրը եւ առաջին ու մեծագուն դէմքը՝ Ս․ Գրիգոր Լուսաւորիչն է, որ թէ՛ եկեղեցւոյ, թէ՛ հայ ժողովուրդի պատմութեան մէջ անկիւնադարձ ստեղծեց։ Մեծ սուրբը ուժեղ կամքով եւ վարչական բացառիկ կարողութիւններով օժտուած, եղած է բարձր սկզբունքներու հետամուտ տաղանդաշատ ծնունդ մը։ Փոքր հասակէն որբացած՝ բարեբախտութիւն կ՛ունենայ ուսումն ու հոգեւոր դաստիարակութիւնը առնելու առաքելատիպ հայրերու մօտ, որոնք կը մշակեն իր հոգին քրիստոնէական կրօնաբոլը միջավալրի մր մէջ։

Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի նետ գրեթէ նոյն տարիքը ունեցող Տրդատ, նոյնպէս դժուարին կեանքով առլցուն ճակատագիր մը կապրի։ Այս պարագային՝

միջավայրի եւ տարբեր դաստիարակութեան պայմաններու մէջ։

Տրդատ 27 թուին, Հայաստանի թագաւորական գահ բարձրացած է։ Բնական է որ Տրդատ թագաւոր կրօնական նուն սկզբունքներու բարիքները ունենար ինչ որ ունէին Հռոմի քաղաքական իր մեծաւորները, հակակրակապաշտ եւ անշուշտ նակաքրիստոնեայ։ Տրդատ Թագաւոր կր պարտադրէ Ս․ Գրիգորի որ քրիստոնէութիւնը ուրանայ եւ կռապաշտութեան նետեւի։ Սակայն Ս․ Գրիգոր Լուսաւորիչ անդրդուելի կը մնայ, եւ կը մերժէ հետեւիլ Տրդատ Թագաւորի նրանանգին: Սկզբունքային այս նաստատ ու բարձր կեցուածքը՝ անկասկած որ 🖠 վիրաւորական էր թագաւորին համար, որ իր շրջապատին մէջ վերականգնել պէտք էր։ Տրդատ Թագաւոր լուսը կր կտրէ, եւ կր նրանանգէ որ Ս. Գրիգոր նետուի Խոր Վիրապ: Այնուհետեւ յատկանշականը. հրաշալի վերապրումն է Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչին, շուրջ 14-15 տարի նման դժոխային պայմաններու մէջ 🖠 ապրելէ ետք։ Անաւոր չարչարանքները սուրբին, կենդանի մնալը նրաշբի համազօր երեւոյթ նկատուած է, ինչ որ առիթ տուած է հրաշապատումներու։ Քրիստոնէութեան ընդհանուր պատմութեան մէջ, սուրբերու վարքագրութեանց 🖠 բացառիկ Էջերէն կը նկատուի Հայոց Լուսաւորչի չարչարանաց վկայագրութիւնը եւ սուրբին կողմէ տարուած յաղթանակը կը նկատուի առանձնաշնորնում մր առաքելատիպ տիպարներու:

Sou Unipp Էջմիածնի

Երկու տօներ ունինք Եկեղեցւու գաղափարին նուիրուած, որոնց մէջ թէպէտեւ՝ իբրեւ դէպք՝ մեր ազգային որգեւոր կեանքի պատմական յիշատակներն է որ կը հանդիսաւորենք, բայց անոնց մէջէն կ՛ոգեկոչենք խորհուրդը քրիստոնէական ընդհանուր Եկեղեցիին, անոր ամենէն ճարազատ պատկերը տեսնելով մերինին մէջ, որ արդարեւ Քրիստոսի ընդհանրական առաքելական, մի եւ սուրբ Եկեղեցիին՝ մասնաւոր բաժանումներու ենթարկուելէ առաջ ունեցած դրութեան եւ կազմին՝ իսկական կնիքն ունի իր վրայ։ Այդ տօներն են Տօն Կաթողիկէ Ս. Էջմիածնի եւ Տօն Շողակաթի։ Ս․ Էջմիածնի տօնը կը կատարուի Հոգեգալուստի տօնէն երկու շաբաթ վերջ։ Այս տօնը յիշատակն է այն տեսիլ քին գոր, մեր հաւատքի Հայրը՝ Ս. Գրիգոր ունեցաւ արդարել, Արտաշատի գուբէն ելլելէն քիչ յետոյ, եւ որուն մէջ տեսաւ անիկա ամպեղէն եւ լուսեղէն տաճարի մը ձեւը, սիւներով եւ կամարներով կազմուած, Վաղարշապատի հայ հին հեթանոսութեան դիւական պաշտամանց այն տեղին վրայ՝ գոր Աստուծոյ Միածինը երկինքեն իջնելով ջաղխելով խորտակած էր ոսկի մուրճով։ Տօնն է անիկա մեր մէջ հայկական կռապաշտութեան վերջնական ջնջումով՝ անոր փոխարէն կանգնած Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցիին եւ անոր Հայրապետական Իշխանութեան։ Մէկ կողմէ տօն մեր ազգային Ս․ Եկեղեցիին, ինչպէս ըսինք, որ առաջին անգամ իր ինքնուրոյնութիւր կր ճշրէր, հայ ազգային պետութեան թիկունքովը գօրացած, եւ միւս կողմե րնդհանրական եկեղեցիին, որ հայ հոգւոյն երկունքին մէջ կր գծագրուէր՝ կազմակերպուած հաստատութեան մր մարմինը տալով երեք դարերէ ի վեր առաքելական քարոցութեամբ մեր մէջ պաշտուած աւետարանական հաւատրին:

A Special Requiem Will be Conducted in Memory of the Following

His Holiness Vasken I
Abp. Torkom Manoogian
Bishop Yeghishe Simonian
Fr. Dirayr Dervishian
Fr. Shahe and Yer. Alice Semerdjian

Fr. Mesrob Sarafian

George Kevorkian

Haig and Roxie Lulejian

Ben Parian

Krikor Garabedian

Jack Ekparian

Greg Sarkisian

Ken Khetian

John Ketchovan

Peter Giragosian

John Bozajian

Fouad Kafity

Herb Elmassian

Jan Jandegian

Leo Gorvetzian

Hutch and Ardi Jelloian

Hripsime Gafarian

Gloria Hampar

Wally Sarkisian

Leo Keligian

Nubar Zoryan

Nish Eskigian

Barr Mugrdechian

Ed and Lucy Arzouman

Bob and Angel Hastigan

Kay Hagopian

Raffi and Mary Dabanoff

Phil Zahka

Aram Boyajian

Larry Nazarian

Richard Amerian

Tom Bedrosian

Minas Shamlian

Gary Dougan

Werner Huss

Mary Indjeyan

Alice and Margaret Kricorian

Barkev and Bea Klijian

Gary Lulejian John Jamgochian Charles, Elize and John Yaldezian Louise Partamian Ed Tchakalian

Lazaar and Arshalooys Manoogian

Maro Donabedian

Levon and Freda Stepanian

John Moomjian

Sark Hatounian

Mari Lousararian

Andrew and Alice Bilezikjian

Jack Simsarian

John Ketchoyan

George Abrahamian

Chris and Garo Meghrigian

Robert Paul

Steve Surmeian

Norma Der Mugrdechian

Bob ane Nina Melcon

Charles Day

Harry Bazarian

Sark and Nevart Simonian

Steve Surmeian

Vahan Khorigian

Gerald and Lorraine Mogalian

Greg and Mary Mikaelian

Chuck and Sue Merlian

Jerry Ohannesian

Helen Gabriel

Al Romero

Connie Murguia

Arthur and Arpie Petoyan

Suran and Ebroos Kamboorian

Nicholas and Araxie Petoyan

Haigaz Kuzuyan

Elizabeth Kamboor

Van and Alyce Balian

Jack Ekparian

Marty Yacoobian

Oshyn Kasparian

Hagop, Sultan, Boghos & Mesrob Mermerian Sarkis, Arousiag, Vergine & Arpie Balekjian

Saro Der Krikorian

10